Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Robbert Moorman
r1.moorman@nijmegen.nl
06 – 50028529

Ons kenmerk
E23.004230

Bijlage(n)
Geen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 9 januari 2024
Onderwerp Derde kwartaalbrief Wmo en Buurtteams Jeugd en Gezin 2023

Geachte leden van de raad,

Tijdens de gespreksronde van 7 december 2022 sprak uw raad met het college af dat het college de raad ieder kwartaal informeert over de uitvoering van de toegang tot de ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Begin oktober ontving u de informatiebrief over het tweede kwartaal van 2023 (E23.003393).
Met deze brief informeren wij u over het derde kwartaal van dit jaar. Ook behandelen we in deze brief een drietal toezeggingen van het college aan uw raad met betrekking tot de Wmo Consulenten en een over Jeugdhulp.

De hoofdpunten van deze brief zijn:
- De wachttijd tot het eerste gesprek bij Buurtteams Volwassenen lag in het derde kwartaal 3 iets hoger dan gemiddeld over 2023, maar nog steeds rondom de gestelde normtijd van 14 dagen. Buurtteams Volwassen begeleidt steeds meer cliënten zelf.
- De wachtlijsten bij de Wmo Consulenten zijn na de zomer gestegen. Ondanks stijging in de wachtlijsten, zien we dat de wachttijd nog steeds rond de 3 maanden ligt (peildatum eind september 2023).
- De gemiddelde wachttijd voor de start van de zorg vanuit beschermd wonen is in het derde kwartaal met drie maanden afgenomen ten opzichte van het tweede en bedroeg in het derde kwartaal ongeveer 1 jaar. Deze cliënten ontvangen overbruggingszorg in de tijd dat ze wachten op intramuraal beschermd wonen.
- Buurtteams Jeugd en Gezin kenden in het derde kwartaal een korte wachttijd tot het eerste gesprek en zijn daarmee goed toegankelijk. We zagen dat de Buurtteams Jeugd en Gezin duidelijk minder verwezen naar begeleiding en meer indicatievrije basishulp boden.

Inrichting toegang Wmo Nijmegen
Gemeenten ondersteunen mensen die niet zelfredzaam zijn om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen. Dit staat in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Qua diensten gaat het onder andere om:
- Hulp bij het huishouden, bewegen in en rondom huis, en vervoer;
- Begeleiding en dagbesteding;
- Een plaats in een beschermde woonomgeving;
- Opvang in geval van huiselijk geweld en mensen die dakloos zijn.

Iedere gemeente organiseert de toegang tot ondersteuning op zijn eigen manier. De gemeente Nijmegen heeft drie toegangspunten voor Wmo-hulp: de Buurtteams, de GGD Gelderland Zuid en de Wmo-consulenten bij de gemeente. Daarnaast is er een apart team van ouderenadviseurs dat ouderen informatie, advies en lichte ondersteuning biedt. Er zijn ook voorzieningen waar een inwoner zonder indicatie – dus zonder beschikking via één van de toegangspunten - gebruik van kan maken. Voorbeelden zijn dagbesteding voor volwassenen en ouderen. De website Vraaghulp Nijmegen helpt inwoners de juiste plek te vinden.
Hieronder lichten we per toegangspunt toe wat de stand van zaken is in het derde kwartaal van 2023.

Buurteams Volwassenen

Wat doen de Buurtteams Volwassenen?

De Buurtteams bieden een laagdrempelige en toegankelijke eerstelijns basisvoorziening voor de inwoners van Nijmegen. Hulp en ondersteuning die direct beschikbaar is voor volwassenen, zonder indicaties, zonder wachttijden, in de eigen buurt. In sommige gevallen kan specialistische begeleiding door een aanbieder ingezet worden.

Hoofdlijn stand van zaken Q2 2023:

- In de informatiebrief over het tweede kwartaal van dit jaar meldden wij dat de Buurtteams Volwassenen ook in het tweede kwartaal van 2023 een goede en tijdige begeleiding aan onze inwoners bood. Daarnaast versterkten ze de samenwerking met – onder meer – huisartsen.

Stand van zaken Q3 2023:

- De wachttijd tot het eerste gesprek bij Buurtteams Volwassenen lag in het derde kwartaal 3 iets hoger dan gemiddeld over 2023, maar nog steeds rondom de gestelde normtijd van 14 dagen. Buurtteams Volwassen begeleidt steeds meer cliënten zelf.

In de periode januari tot en met oktober is 85% van alle klanten binnen de gestelde 14 dagen geholpen. Het gemiddeld aantal dagen tot eerste gesprek is in 2023 was 13. Voor juli, augustus en september lagen de wachttijden tot het eerste gesprek iets hoger en respectievelijk op 15, 14 en 13 dagen en gemiddeld voor het derde kwartaal op 14.
We zien daarnaast in het derde kwartaal een lager percentage cliënten dat gestart is bij aanvullende zorg in Q3 (op basis van een doorverwijzing van Buurtteams Volwassenen) dan in het eerste en tweede kwartaal. In Q3 was dit 22% ten opzichte van 34% in Q2 en 32% in Q1. Er is tot en met Q3 sprake van een positieve trend in 2023 waarin Buurtteams Volwassenen – conform onze beleidsdoelstellingen - steeds meer cliënten zelf begeleidt.
De instroom van nieuwe klanten in het derde kwartaal was 581 en was daarmee iets lager dan het tweede kwartaal (611) en het eerste kwartaal (638).

Wmo consulenten

Wat doen de Wmo consulenten?

Voor hulp om zelfredzaam te zijn in, om en buitenshuis - kan de inwoner zich melden bij de gemeente Nijmegen (bijvoorbeeld hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, woningaanpassingen en/of vervoersmiddelen). Na de aanmelding krijgt de inwoner een uitnodiging voor een gesprek met een Wmo-consulent. De Wmo-consulent kijkt dan samen met de inwoner wat de juiste oplossing is en of de gemeente hierbij kan ondersteunen. Als

dit een Wmo-maatwerkvoorziening is, dan ontvangt de inwoner een Wmo-beschikking. De inwoner kan kiezen om deze hulp te ontvangen via een door de gemeente gecontracteerde aanbieder (zorg in natura) of via een persoonsgebonden budget (Pgb).

Hoofdlijn stand van zaken Q2 2023:

- We constateerden dat de doorlooptijd bij de Wmo consulenten in juli en augustus was bij alle aanvragen onder de 3 maanden was.

Stand van zaken Q3 2023:

- De wachtlijsten aan de gemeentelijke toegangspoort zijn na de zomer gestegen. Dat de totale wachtlijst is gestegen ligt aan productieverliezen die zijn ervaren door het aannemen van nieuwe medewerkers. Deze hebben tijd nodig gehad om ingewerkt te worden. Ondanks stijging in de wachtlijsten, zien we dat de wachttijd nog steeds rond de 3 maanden ligt (peildatum eind september 2023). We blijven gericht acties inzetten om wachttijden zoveel mogelijk te verkorten.

Beantwoording toezeggingen Wmo consulenten

Met betrekking tot de Wmo consulenten stond nog een drietal toezeggingen van wethouder Visser aan uw raad open ter beantwoording. De beantwoording van ons college kunt u hieronder lezen.

- De eerste toezegging betrof het infomeren van uw raad via deze brief over de inhuur bij het team Wmo consulenten.
  Van het totaal aantal fte bij de Wmo consulenten, is 12,4% inhuur. Dat wil zeggen dat 12,4% van het totaal aan Wmo consulenten binnen de gemeente Nijmegen inhuurkracht is. De structurele inzet is 20,40 fte. De inhuur is 2,89 fte. We zijn voornemens om de inhuur zoveel mogelijk om te zetten naar vast personeel.
- De tweede toezegging betreft het informeren van uw raad over de voortgang op de ‘motie Inzien gedeclareerde zorg bij aanbieder of gemeente’.
  Het scenario dat is uitgewerkt - aansluitend bij de motie - houdt in dat de inwoner eerst bij de aanbieder opvraagt welke zorg er wordt gedeclareerd. Dit is ook meegenomen in de aanbesteding Hulp bij het huishouden en contractueel met de aanbieders afgesproken.
  Indien de aanbieder de informatie niet levert of de inwoner vanwege de afhankelijkheidsrelatie liever niet de vraag bij de aanbieder neerlegt, kan contact opgenomen worden met de klantmanager bij de gemeente. Deze legt verder contact met de aanbieder over de gedeclareerde zorg. Mocht ook dan de informatie niet door de aanbieder worden geleverd, zal de klantmanager de backoffice verzoeken om de informatie aan de inwoner te verstrekken. In onze contractafspraken met aanbieders hebben we gevraagd aan aanbieders dat ze de mogelijkheid hebben om dit te overhandigen.
- De derde toezegging betreft het informeren van uw raad via deze kwartaalrapportage over of het mogelijk is om PGB en Zorg in natura te combineren. Het antwoord hierop is dat je PGB en Zorg in natura kunt combineren, maar niet binnen hetzelfde product.

Wmo via de GGD

Wat doet de GGD?

GGD Gelderland-Zuid (Toegang Beschermd Wonen) beoordeelt voor het Rijk van Nijmegen en Rivierenland de toegang tot Beschermd Thuis/Beschermd Wonen. Ook beoordeelt de GGD - Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang - voor het Rijk van Nijmegen en Rivierenland de toegang tot maatschappelijke opvang.

Hoofdlijn stand van zaken Q2 2023:

- De gemiddelde wachttijd voor de start van de zorg vanuit beschermd wonen is in het tweede kwartaal met een maand teruggelopen ten opzichte van het eerste kwartaal, maar was nog steeds hoog (15 maanden).

Stand van zaken Q3 2023:

- De gemiddelde wachttijd voor de start van de zorg vanuit beschermd wonen is in het derde kwartaal met drie maanden afgenomen ten opzichte van het tweede en bedroeg in het derde kwartaal ongeveer 1 jaar. Deze cliënten ontvangen overbruggingszorg in de tijd dat ze wachten op intramuraal beschermd wonen.
  De afname heeft te maken met zowel een lichte afname in aanmeldingen, maar vooral omdat we meer maatwerkovereenkomsten afsluiten met niet-gecontracteerde aanbieders.

Ouderenadviseurs

Wat doen de ouderenadviseurs?

Voor mensen die ouderdom-gerelateerde klachten hebben, heeft Sterker een team van ouderenadviseurs. Zij geven informatie, advies en lichte ondersteuning en vormen met hun indicatievrije inzet en specifieke kennis over seniorendoelgroep een aanvulling op de dienstverlening van Buurtteams volwassenen en de Wmo consulenten.

Stand van zaken Q1 en Q2 2023:

- Sterker doet per halfjaar een verantwoording aan gemeenten over de uitgevoerde activiteiten. In de eerste kwartaalbrief van dit jaar was er derhalve geen informatie opgenomen de ouderenadviseurs. Ook in deze derde kwartaalbrief is er daarom geen nieuwe informatie over de ouderenadviseurs.

Buurtteams Jeugd en Gezin

Wat doen de Buurtteams Jeugd en Gezin?

De Buurtteams Jeugd en Gezin (BJG) vormen, net als de Buurtteams Volwassenen, een laagdrempelige en toegankelijke eerstelijns basisvoorziening voor de inwoners van Nijmegen. BJG verleent in de nabijheid van gezinnen basishulp zonder indicatie. Indien nodig kan BJG verwijzen naar aanvullende hulp, zoals bijvoorbeeld de jeugd-GGZ of zorg voor jeugdigen met een verstandelijke beperking.

Hoofdlijn stand van zaken Q2 2023:

- Buurtteams Jeugd en Gezin kenden in het tweede kwartaal een korte wachttijd tot het eerste gesprek en zijn daarmee goed toegankelijk. We zagen dat de Buurtteams Jeugd en Gezin duidelijk minder verwezen naar begeleiding en meer indicatievrije basishulp boden.

Stand van zaken Q3 2023:

- De situatie was in het derde kwartaal hetzelfde als tijdens het tweede kwartaal. Bovenstaande samenvatting is daarmee ook voor het derde kwartaal van toepassing.

We zien dat BJG in Q3 2023 ten opzichte van Q3 vorig jaar duidelijk minder verwijst naar begeleiding en meer indicatievrije basishulp biedt, meer gebruik maakt van het eigen netwerk van gezinnen en van sociale basisvoorzieningen.

Reductie verwijzingen naar begeleiding vanuit Buurtteams Jeugd en Gezin	
Q1 2023 t.o.v. Q1 2022	-1%
Q2 2023 t.o.v. Q2 2022	-24%
Q3 2023 t.o.v. Q3 2022	-20%

Reductie verwijzingen naar begeleiding vanuit alle verwijzers	
Q1 2023 t.o.v. Q1 2022	-7%
Q2 2023 t.o.v. Q2 2022	-26%
Q3 2023 t.o.v. Q3 2022	-20%

In het hele netwerk - het jeugddomein kent meerdere wettelijk verwijzers – zien we eveneens een reductie van 20% in Q3 2023 ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Het aandeel van BJG in het totaal aantal verwijzingen is ook gegroeid. Wie zien BJG, conform bedoeling, een robuuste positie innemen in het jeugdnetwerk. Stevige interne sturing, de samenwerking met huisartsen en de Gecertificeerde Instellingen, maar ook de handhaving van budgetplafonds op zorgaanbieders door de gemeente werpen hun vruchten zichtbaar af.
In het derde kwartaal van 2023 waren er 359 aanmeldingen bij BJG. 372 cliënten stroomden uit. De gemiddelde wachttijd tot de start van het traject was 13 dagen. 71% van de aangemelde gezinnen kon binnen veertien dagen terecht voor een kwalitatief intakegesprek. De toegankelijkheid van BJG is momenteel daarmee hoog.

Beantwoording toezegging Jeugdhulp
Tijdens de vergadering van uw raad op 11 oktober is de volgende toezegging gedaan door het college: *'college neemt in de volgende kwartaalbrief een stand van zaken op met betrekking tot de wachtlijsten in de jeugdhulp'.* Hieronder volgt de toegezegde stand van zaken.

We spreken in de jeugdzorg niet over wachtlijsten, maar over wachttijden. Dit doen we onder andere omdat zeker niet bij alle vormen van jeugdzorg een wachtlijst wordt gehanteerd, maar ook omdat de grootte van de wachtlijst geen informatie geeft over hoe lang een jeugdige moet wachten op zorg. Een grote organisatie heeft namelijk een grotere wachtlijst – maar handelt deze ook sneller af.
In het volgende overzicht informeren we u over de belangrijkste wachttijden (of alternatieven) in de jeugdzorg.

Jeugdhulp met verblijf, incl. gezinsvormen (matching)

Bij kinderen die uit huis geplaatst worden hanteren we geen wachttijden. Als er door de verwijzer, eventueel met advies van het regionaal expertiseteam (RET), wordt bepaald dat een uithuisplaatsing noodzakelijk is, dan dient dit te gebeuren. Vaak gaat het hier om de veiligheid van een kind. Bij verblijf gaat het vooral om matching: de match tussen het nieuwe verblijf, de gezinsouder of pleegouder en de jeugdige. Het komt voor dat er dan soms (tijdelijk) een passende plek buiten de regio gezocht moet worden. Met onze campagne voor pleegouders proberen we al enkele jaren het aantal matches te vergroten. Op dit moment hebben we in de gemeente tien kinderen die wachten op een match met een pleeggezin.

Kinderbeschermingsmaatregelen (verdeellijst)
De gecertificeerde instellingen in onze regio werken met verdeellijsten. Op het moment dat er een jeugdbeschermer beschikbaar is krijgt hij of zij een gezin toegewezen. De jeugdbeschermer is dan meteen de vaste jeugdbeschermer die het gezin gedurende de maatregel begeleidt. Tijdens de periode dat het gezin op de verdeellijst staat, wordt de veiligheid getoetst. Als de veiligheid in het geding is, verdeelt de GI het gezin meteen. Wij hebben het geluk dat – in tegenstelling tot veel regio's in Nederland – alle gezinnen meteen verdeeld kunnen worden onder de jeugdbeschermers.

Specialistische Jeugd-GGZ
Ook bij de jeugd-ggz is er niet sprake van één wachtlijst of wachttijd. Wachttijden bij de specialistische jeugd-ggz zijn gekoppeld aan het behandeltype. Dat betekent dat er bij een partij, zoals Karakter Kinder- en Jeugdpsychiatrie, meerdere wachtlijsten en daarmee wachttijden zijn. Voor crisis wordt géén wachttijd gehanteerd. Op dit moment zijn de wachttijden voor de grotere instellingen in de specialistische jeugd-ggz tussen de 12 en 28 weken. Voor de vrijgevestigde jeugd-ggz partijen in Nijmegen geldt dat de wachttijden ongeveer tussen de 0 en 16 weken is.

Tot slot. Mocht u naar aanleiding van deze brief meer inzicht willen hebben in de cijfers over de uitvoering in het sociaal domein dan kunt het raadsdashbord sociaal domein raadplegen. Dashboards raad: Views - Tableau @ GN
U heeft hierover eerder informatie en instructies voor het inloggen ontvangen. Mocht u niet meer over de inloggegevens beschikken dan kan u contact opnemen met de griffie.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester